

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/412/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114231313
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114231313.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 93, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín p r o t i žalovanému: M. G., Z.. X.XX.XXXX, B. X. XXX, K. Č. Q., B. Q.ß. XX, XXX XX K., o zaplatenie 923,73 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 724,96 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne od 12.10.2013 do zaplatenia a trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 110,75 Eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 79,95 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 1.12.2014 sa domáhal zaplatenia sumy 923,73 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 87,34 Eur za obdobie od 12.10.2013 do 21.11.2014 a za ďalšie obdobie teda od 22.11.2014 do zaplatenia žiadal priznať úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 8,5% ročne. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu dňa 17.1.2013, ktorou mu bol poskytnutý úver vo výške 800 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 25.9.2013. Žalovaná suma predstavuje istinu vo výške 98,30 Eur, úrok vo výške 99,94 Eur, zosplatnenú istinu vo výške 670,71 Eur, poplatok za vedenie účtu vo výške 4,98 Eur, poplatok za možnosť zmeny splátok vo výške 1,80 Eur a poplatky za upomienky vo výške 12 Eur a 36 Eur.

Žalovanému bola doručená žaloba s prílohami ešte dňa 7.4.2015, doposiaľ sa k však k žalobe nevyjadril. Nedostavil sa ani na pojednávanie konané dňa 13.11.2015, pričom predvolanie si neprevzal, avšak pri dourčovaní tejto zásielky platí fikcia o doručení s poukazom na § 47 ods. 2 O.s.p. na pojednávanie sa nedostavil ani žalobca, ktorého právny zástupca neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Súd preto konal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov s poukazom na § 101 ods. 2 O.s.pl

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 17.1.2013, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia a s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 25.9.2013, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 31.10.2014, poštovými podaciami hárkami a zistil tento skutkový stav:

Dňa 17.1.2013 bola uzavretá formulárová zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalovaným ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 800 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť 36 mesačnými splátkami po 35,02 Eur. V zmluve bola dohodnutá

ročná úroková sadzba 26,02 %, RPMN je uvedená v rozpätí od 35,5% do 38,3%, uvedená je aj priemerná hodnota RPMN vo výške 46,35%. Dohodnutý bol aj poplatok za vedenie účtu vo výške 2,49 Eur (zahnutý v splátke) a ako lehota splatnosti je uvedených 36 mesiacov po poskytnutí úveru. Vyčíslená bola aj celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 1.249,92 Eur.

Zo zmluvy vyplýva aj to, že zisťovaný bol čistý mesačný príjem žalovaného vo výške 400 Eur a počet vyživovacích povinností - 0. Žiadne iné podaje týkajúce sa bonity žalovaného zo zmluvy nevyplývajú.

Žalovaný uhradil len 2 splátky a to dňa 1.3.2013 sumu 35,02 Eur a dňa 19.4.2013 sumu 40,02 Eur. Celkovo tak zaplatil z úverového vzťahu 75,04 Eur. Vyplýva to z výpisu čerpania, splátok a úhrad.

V dôsledku omeškania s úhradou záväzkov spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. vyzvala žalovaného k splateniu celého úveru vo výške 923,73 Eur najneskôr do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že tento list žalovanému bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň 2 splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

Neskôr bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, pričom v žalobe sa uvádza dátum tejto zmluvy dňa 25.9.2013 a v oznámení o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 12.9.2012, teda ešte pred uzavretím úverovej zmluvy, čo je nelogické. Súd teda nemal za preukázané, keďže príslušná zmluva o postúpení pohľadávok nebola predložená, kedy vlastne bola uzavretá. Žalobca však pripojil písomné oznámenie o postúpení predmetnej pohľadávky žalobcovi, pričom toto oznámenie urobil postupca listom zo dňa 31.10.2014, ktorý zasielal žalovanému poštou, ako to opäť vyplýva z poštového podacieho hárku.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2013 do 9.6.2013).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. f/ je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. pod písm. k/ je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálnoekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálnoekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

Súd bol toho názoru, že v zmluve nepochybne chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, nakoľko ten je v zmluve stanovený len počtom mesačných splátok, čo je nepostačujúce. Počet splátok totiž nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

V zmluve chýba aj obligatórna náležitosť zakotvená pod písm. k/ vyššieho citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu so spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, ale aj rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 z 30.12.2014.

Pokiaľ ide o uvedenie RPMN, v danom prípade tento údaj nebol uvedený v zmluve určito, pretože je uvedené len jeho rozpätie od 31,2% do 32,4% s poznámkou, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru a že klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Toto tvrdenie žalobcu súd považuje za zavádzajúce, pretože podľa názoru súdu výšku RPMN nemôže ovplyvniť konkrétny deň poskytnutia úveru a preto nič nebránilo tomu, aby v spomínanej zmluve bola uvedená presná hodnota RPMN. Súd zároveň dodáva, že nepochybne nebola naplnená povinná náležitosť zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona, keďže v zmluve mali byť uvedené aj všetky predpoklady použité na výpočet RPMN a to nepochybne v zmluve absentuje.

V dôsledku chýbajúcich vyššie citovaných obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je teda potrebné poskytnutý úver s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by preto mal vrátiť žalobcovi len sumu poskytnutého úveru, t.j. 800 Eur, a keďže doposiaľ mu zaplatil 75,04 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 724,96 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa § 517 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v aktuálnom znení ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

V danom prípade zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol 17.1.2013 a preto pre výšku úrokov z omeškania bolo potrebné použiť predchádzajúci právny predpis.

K zosplatneniu úveru došlo v súlade s § 565 OZ a dohodnutými zmluvnými podmienkami od 12.10.2013 (15 dní od odoslania výzvy o zosplatnení listom zo dňa 25.9.2013). súd preto priznal od uvedeného dňa úroky z omeškania vo výške 8,5% ročne za prisúdenej istiny. Tento úrok teda súd nekapitalizoval tak, ako to uviedol žalobca, pričom pre súd bolo rozhodujúce, že úroky z omeškania žalobca uplatnil od 12.10.2013, takže v súlade s dispozičnou zásadou súd priznal tieto úroky z omeškania od uvedeného dátumu, ale len z prisúdenej istiny.

Už len pre úplnosť súd dodáva, že podľa jeho názoru veriteľ nedostatočne zisťoval schopnosť žalovaného splácať úver, keďže jeho bonitu zistil len tým spôsobom, že nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a jeho mesačný príjem predstavuje 400 Eur. Len tieto dva údaje nie sú postačujúce pre vyvodenie záveru o bonite dlžníka. Potrebné je zisťovať aj jeho pravidelné výdavky, pretože až po ich zohľadnení možno dospieť k záveru, či vzhľadom na príjem (ktorý navyše v prípade žalovaného je nízky) bude dlžník úver splácať. Preto k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné dospieť aj s poukazom na § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. žalobca bol v konaní úspešný v podiele 78%, neúspešný v podiele 22%. Súd mu preto priznal náhradu trov konania v rozsahu 56% (78-22). Žalobca uplatnil náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 55 Eur a za trovy právneho zastúpenia vo výške 142,78 Eur. Vykonané boli dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z činí 51,45 Eur a pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2x8,04 Eur a napokon 20% DPH s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky. Úhrne trovy konania predstavovali sumu 197,78 Eur, z nich súd priznal žalobcovi náhradu v rozsahu 56% čo predstavuje 110,75 Eur a z uplatnených trov právneho zastúpenia sumu 79,95 Eur (56% zo sumy 142,78 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.